

Universiteit Antwerpen
Universiteit Gent
Vrije Universiteit Brussel
Master in de arbeidsgeneeskunde
(master na master)

29 mei 2008

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit van de NVAO	4
3	Inleiding en verantwoording werkwijze	5
	3.1 Inleiding	5
	3.2 Evaluatieorgaan en samenstelling visitatiecommissie	5
	3.3 Werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	6
	3.4 Totstandkoming domeinspecifiek referentiekader	7
	3.5 Overwegingen NVAO omtrent werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	7
4	Beschrijving van de opleiding	9
5	Beoordeling per onderwerp en facet	10
	5.1 Doelstellingen opleiding	10
	5.3 Inzet personeel	14
	5.4 Voorzieningen	15
	5.5 Interne kwaliteitszorg	15
	5.6 Resultaten	17
6	Overzicht oordelen visitatiecommissie	18
7	Overzicht oordelen NVAO	19
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	20

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 18 december 2007 heeft de Universiteit Antwerpen (hierna UA) bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (hierna NVAO) mede namens de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de Master in de arbeidsgeneeskunde (master na master), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door VLIR. De aanvraag werd door de NVAO ontvangen op 21 december 2007.

Wat de procedurele eisen betreft, heeft de NVAO hierbij vastgesteld:

- dat de visitatiecommissie het door het evaluatieorgaan vastgestelde visitatieprotocol niet geheel heeft gevolgd, aangezien de onafhankelijkheidsverklaringen niet zijn opgenomen bij het visitatierapport. Deze onafhankelijkheidsverklaringen zijn evenwel later overgemaakt;
- dat het door de visitatiecommissie gehanteerde referentiekader de onderwerpen en facetten uit het accreditatiekader bestaande opleidingen van het Accreditatieorgaan omvat, inclusief een domeinspecifieke vertaling, behalve wat de volgorde van de facetten betreft;
- dat de visitatiecommissie de in het accreditatiekader beschreven beslisregels adequaat heeft toegepast;
- dat de gevolgde procedure in overeenstemming is met het toetsingskader voor de werkwijze de VLIR als evaluatieorgaan;

Wat de inhoudelijke eisen betreft, heeft de NVAO vastgesteld:

- dat het kwaliteitsoordeel van de visitatiecommissie mede gebaseerd is op een vergelijking met verwante andere opleidingen en zo mogelijk met internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- dat het door de visitatiecommissie vastgestelde rapport van het evaluatieorgaan voldoende evidentie bevat dat de opleiding al dan niet aan de criteria uit het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het rapport behandelt minimaal de zes in dit accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet wordt een oordeel op de vierpuntsschaal gegeven, op basis waarvan per onderwerp een oordeel wordt gegeven. De oordelen worden goed onderbouwd met feiten en analyses. Het rapport wordt afgerond met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- dat het rapport tevens inzicht verschaft in de kwaliteit van de visitatiecommissie (het panel van deskundigen) dat de opleiding heeft geïnspecteerd. Daarbij wordt informatie gegeven over de omvang en samenstelling van de visitatiecommissie naar ingebracht kennis en ervaring, de onafhankelijkheid, de deskundigheid en gezaghebbendheid van de leden.

2 Besluit van de NVAO

Betreffende de accreditatie van de Master in de arbeidsgeneeskunde (master na master) aangevraagd door de Universiteit Antwerpen. Het betreft een gezamenlijk georganiseerde masteropleiding van de Universiteit Antwerpen, de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel uitgevoerd te Antwerpen (Universiteit Antwerpen), Gent (Universiteit Gent) en Brussel (Vrije Universiteit Brussel).

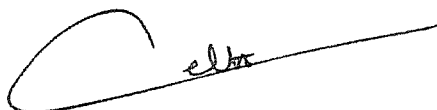
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en – besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Master in de arbeidsgeneeskunde (master na master) van de Universiteit Antwerpen, de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een gezamenlijk georganiseerde opleiding zonder afstudeerrichtingen uitgevoerd te Antwerpen (Universiteit Antwerpen), Gent (Universiteit Gent) en Brussel (Vrije Universiteit Brussel).

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2008-2009 tot en met het einde van het academiejaar 2015-2016.

Den Haag, 29 mei 2008

Voor de NVAO,

Guy Aelterman
(vicevoorzitter)

3 Inleiding en verantwoording werkwijze

3.1 Inleiding

Bij brief van 18 december 2007 heeft de de Universiteit Antwerpen bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (hierna NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de Master in de arbeidsgeneeskunde (master na master) mede namens de Universiteit Gent, en de Vrije Universiteit Brussel. Deze aanvraag werd door de NVAO ontvangen op 21 december 2007.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft de UA een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: VLIR.

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005).

3.2 Evaluatieorgaan en samenstelling visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: VLIR

Visitatiecommissie:

- Voorzitter:
  - Prof. dr. W. van Mechelen, Hoogleraar Sociale Geneeskunde, Vrije Universiteit Amsterdam; vice-decaan Netherlands School of Public and Occupational Health.
- Leden van de commissie:
  - Prof. dr. P.J. van den Broek, Hoogleraar Ziekenhuishygiëne & Infectiepreventie, Universiteit Leiden.
  - De heer B. Starink, Verzekeringsarts.
  - Prof. dr. J. Lowyck, Hoogleraar Pedagogische Wetenschappen, K.U.Leuven

Studentleden van de commissie:

- De heer R. Van Giel, student Geneeskunde, Katholieke Universiteit Leuven.

Dr. S. van Luchene, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan de cel Kwaliteitszorg van het VLIR-secretariaat, trad op als projectleider/secretaris van de commissie.

De Erkenningscommissie heeft op 25 juli 2006 de visitatiecommissie bekrachtigd en daarmee bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

3.3 Werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Ter voorbereiding van de visitatie werd aan de opleidingen/instellingen gevraagd een uitgebreid zelfevaluatie-rapport op te stellen. Het zelfevaluatie-rapport volgt het accreditatiekader. Naast feitelijke beschrijvingen per onderwerp en per facet van het accreditatiekader werd aan de opleiding ook gevraagd haar toekomstperspectieven kenbaar te maken en een kritische sterkte-zwakke analyse op te nemen in het zelfevaluatie-rapport. Daarnaast werd een aantal verplichte bijlagen opgenomen, zoals een beschrijving van het programma, studenten- en personeelstabellen, cursusbeschrijvingen, examenvragen, enz. De commissie ontving deze zelfevaluatie-rapporten een aantal maanden voor de eigenlijke bezoeken, zodat zij voldoende gelegenheid had deze documenten zorgvuldig te bestuderen en het eigenlijke bezoek grondig voor te bereiden.

De vakdeskundige commissieleden werd verzocht om - voor zover van toepassing - per masteropleiding een tweetal eindverhandelingen te selecteren uit een lijst van recente eindverhandelingen.

De visitatiecommissie hield haar installatievergadering op 12 september 2006. Tijdens deze vergadering werden de commissieleden verder ingelicht over het visitatieproces en hebben zij zich concreet voorbereid op het af te leggen bezoek. Verder heeft de commissie tijdens deze vergadering een referentiekader geformuleerd. Daarnaast werd het programma van de bezoeken opgesteld en werd een eerste bespreking gehouden van de zelfevaluatie-rapporten. De tweede bron van informatie werd gevormd door de gesprekken die de commissie tijdens haar bezoek heeft gevoerd met alle geledingen die zijn betrokken bij het onderwijs in de onderhavige opleiding. Ook werd de opleiding gevraagd - als een derde bron van informatie - om een veelheid aan documenten ter inzage te leggen ten behoeve van de commissie. Tijdens het bezoek is voldoende tijd uitgetrokken om de commissie de gelegenheid te geven deze documenten grondig te bestuderen. De documenten die ter inzage van de commissie werden gelegd zijn: het leermateriaal (cursussen, handboeken, syllabi), verslagen van de belangrijke beleidsvormende of beleidsopvolgende organen, documenten die betrekking hebben op de interne kwaliteitszorg (enquêteformulieren, niet-persoonsgebonden evaluatie van het onderwijs), documenten aangaande de procedures van curriculumherzieningen, c.q. de omvorming naar de bachelor-master(BaMa)structuur, voorbeelden van informatieverstrekking aan abiturienten, etc. Bovendien werden recente masterproeven, die niet eerder door de commissieleden werden opgevraagd, ter inzage gelegd.

Het programma voorzag - naast gesprekken met de opleidingsverantwoordelijken, de studenten, de assistenten, de docenten - steeds in een bezoek aan de faciliteiten (inclusief bibliotheek, computerfaciliteiten), een gesprek met de afgestudeerden van de opleiding en een spreekuur waarop de commissie bijkomend leden van de opleiding kon uitnodigen of waarop individuen op een vertrouwelijke wijze door de commissie konden worden gehoord. De gesprekken zijn verhelderend geweest en waren een goede aanvulling bij de lectuur van het zelfevaluatie-rapport. Aan het einde van elk bezoek werden, na intern beraad van de visitatiecommissie, de voorlopige bevindingen mondeling aan de gevisiteerde opleiding meegedeeld aan de hand van een presentatie door de voorzitter. Als laatste stap in het visitatieproces heeft de commissie haar bevindingen, conclusies en aanbevelingen in voorliggend rapport vastgelegd. Bovendien heeft zij, overeenkomstig de bepalingen voor de visitaties in het kader van de NVAO-accreditatie van de opleidingen, beoordelingen toegekend aan de zes onderwerpen van het accreditatiekader, en aan de samenstellende en onderliggende facetten van elk onderwerp.

3.4 Totstandkoming domeinspecifiek referentiekader

Voor de beoordeling van de opleiding is de visitatiecommissie uitgegaan van een eigen referentiekader. Bij het opstellen van haar referentiekader heeft de commissie zich gebaseerd op het CANMEDS-model, op de referentiekaders van de onderwijsvisitaties Geneeskunde in Vlaanderen en Nederland, de doelstellingen en eindtermen die de opleidingen in de zelfevaluatierapporten voor hun eigen onderwijs hebben geformuleerd, het Vlaamse structuurdecreet (2003) en het toetsingskader van het Nederlands-Vlaams Accreditatie Orgaan (NVAO) waarin een aantal minimumeisen worden vooropgesteld die zijn gebaseerd op de internationaal aanvaarde Dublin-descriptoren, alsook op internationale eisen die worden gesteld aan academische master na master opleidingen in de Geneeskunde.

Het referentiekader beschrijft waaraan dient te worden voldaan aangaande de domeinspecifieke minimumeisen voor de opleidingen, het vereiste studentprofiel voor een afgestudeerde in het vakgebied en de aansluiting met de arbeidsmarkt. Tevens dient er voldoende inzicht te zijn in de algemeen onderwijskundige uitgangspunten van een academische opleiding, de eisen aangaande de onderwijsorganisatie, het personeelsbeleid en het onderwijzende personeel, en de interne kwaliteitszorg. Het referentiekader werd vóór het bezoek, maar na het inleveren van de zelfevaluatie, voorgelegd aan de opleidingen. Tijdens het bezoek van de visitatiecommissie werd de mogelijkheid geboden het referentiekader met de opleidingen te bediscussiëren.

3.5 Overwegingen NVAO omtrent werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO heeft vastgesteld dat:

- het evaluatieorgaan overtuigend heeft aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de nagestuurde onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
- dat de commissie die de opleiding heeft beoordeeld bestond uit vijf leden. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder CV's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft niet geheel plaatsgevonden op basis van en overeenkomstig het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing. Deze onvolkomenheid heeft echter enkel en alleen betrekking op de afwezigheid van de ondertekende onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden. Deze verklaringen werden naderhand evenwel aangeleverd. Verder concludeert de NVAO het volgende:

- het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- in het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt;

- de commissie heeft de beschikking gekregen over eerdere visitatierapporten en heeft getoetst of de wijze waarop opleidingen met eerdere aanbevelingen en adviezen zijn omgegaan voldoende is.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en overeenkomstig een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Er is daarbij aangesloten bij:

- eisen die door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein worden gesteld;
- een referentiekader aangereikt door opleiding, dat voldoende situering geeft van de opleiding in nationaal en/of internationaal verband en m.b.t. relevante beroepspraktijk;

De NVAO heeft verder vastgesteld dat:

- de werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de Master in de arbeidsgeneeskunde (master na master) van de Universiteit Antwerpen, de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel zorgvuldig en gedegen is geweest. De gevolgde werkwijze en procedure alsmede geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- de commissie haar oordeel heeft opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het visitatieprotocol en de daarbij behorende beslisregels heeft gevolgd. Op het niveau van de facetten zijn de analyses van de commissie duidelijk en consistent, en ze leiden tot heldere conclusies. Op het niveau van de onderwerpen zijn de oordelen over de facetten op juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- de commissie hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader heeft vastgesteld;
- het kwaliteitsoordeel bij de toetsing - voor zover relevant - mede gebaseerd is op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- de commissie in haar advies een aantal kritische kanttekeningen heeft opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding.
- de visitatiecommissie in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport formuleert.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Beschrijving van de opleiding

- Instelling: Universiteit Antwerpen, Universiteit Gent en Vrije Universiteit Brussel
- aard instelling: ambtshalve geregistreeerde instelling
- vestigingen: Antwerpen, Gent en Brussel
- de graad en kwalificatie: Master in de arbeidsgeneeskunde
- niveau en oriëntatie: master na master
- de studieomvang: 120 studiepunten
- de afstudeerrichtingen: geen
- de onderrichttaal: Nederlands
- studiegebied: Geneeskunde
- aard van de aanvraag: accreditatie

5 Beoordeling per onderwerp en facet

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- het accreditatierapport omvat een beoordeling per onderwerp en per facet¹;
- de NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'²;
- een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- de NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan³.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleiding:

De commissie constateert dat het niveau en de oriëntatie van de door de opleiding geformuleerde doelstellingen tegemoet komen aan de eisen die de commissie daaromtrent in haar referentiekader stelt. Er wordt door de opleiding voldoende gestreefd naar het overbrengen van algemene (wetenschappelijke) competenties op een niveau dat aansluit bij de geneeskundige basisopleiding. De commissie stelt vast dat de keuze voor het verder academiseren van de opleiding via de master na masterstructuur met overtuiging is gemaakt en wordt ondersteund door de beleidsverantwoordelijken.

Een zorg van de commissie is wel dat de academische/onderzoeksgerichte focus van de opleiding onvoldoende extern wordt gecommuniceerd. Tussen het perspectief op de opleiding van de opleidingsverantwoordelijken en dat van de studenten bestaat een storende spanning. Studenten verwachten een meer op concrete beroepsvaardigheden

¹ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

² Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

³ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

gerichte opleiding terwijl de opleidingsverantwoordelijken kiezen voor het leggen van wetenschappelijk-disciplinaire fundamenteën.

De doelstellingen van de opleiding sluiten in voldoende mate aan op de eisen uit het domein. De opleiding houdt aantoonbaar rekening met het wettelijk kader dat de inhoud van bedrijfsgeneeskundige opleidingen regelt, en zoekt aansluiting bij de behoeften en wensen van het beroepenveld. Door het samenbrengen van de expertises uit de drie participerende universiteiten, wordt een voldoende brede band met de wetenschapsbeoefening gegarandeerd, die gereflecteerd wordt in de eindtermen. De commissie constateert dat de internationale dimensie van de opleiding minder prominent is en dat een meer doorgedreven (internationale) benchmarking een nuttige oefening zou kunnen zijn. De visitatiecommissie stelt dat de opleiding voor dit onderwerp voldoet aan de basiskwaliteit.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: Doelstellingen opleiding.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen als **voldoende**.

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 Studietijd in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.9. Masterproef

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.8 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: Programma:

De commissie is tevreden over de professionele en academische gerichtheid van het huidige programma. Uit de beschreven doelstellingen en inhoud van de verschillende opleidingsonderdelen en uit het gebruikte lesmateriaal blijkt dat het programma de student in staat stelt om op een wetenschappelijk onderbouwde manier te functioneren als arbeidsgeneesheer. Wel doet de commissie enkele suggesties voor nieuwe onderdelen in het programma en raadt zij de opleiding aan om de mogelijkheden van de stage meer optimaal te benutten en daarbij tevens te vermijden dat de stage in de eigen werksfeer wordt uitgevoerd. De aandacht voor het bijbrengen van voldoende onderzoeksattitude en -vaardigheden is aanwezig en de voorbereiding daartoe - in het eerste jaar ('Masterproef I') - is goed te noemen.

De commissie is van oordeel dat de relatie tussen de doelstellingen en de inhoud van het programma te veel vanuit dat laatste wordt gestuurd. De opleiding had de bama-omvorming kunnen aangrijpen om het curriculum vanuit een voorafgaande reflectie op de doelstellingen grondig door te lichten. De huidige summier geformuleerde doelstellingen bieden daartoe te weinig houvast waardoor een optimale sturing van het programma wordt verhinderd. Het programma doet vrij traditioneel aan. De beoogde aandacht voor begeleide zelfstudie en competentiegericht leren, en de overtuigde keuze voor een verdere academisering zou volgens de commissie sterker horizontaal moeten worden doorgetrokken in het programma. De commissie meent dat het programma op korte termijn aan een onderwijskundige opknapbeurt toe is.

De commissie stelt wel vast dat er geen majeure programmatorische knelpunten zijn; het huidige programma sluit aan bij de kwalificaties van de instroom en vertoont geen storend onevenwicht. De huidige inhoud van het programma biedt volgens de commissie aldus de mogelijkheid om de doelstellingen en de geformuleerde eindtermen ook daadwerkelijk te bereiken. De eindwerken in het huidige programma blijken van een goede (wetenschappelijke) kwaliteit te zijn, en over de invulling van de masterproef in de master na masteropleiding is de commissie niet ontevreden.

De commissie stelt vast er sprake is van een volgtijdelijk coherent programma dat een zekere inhoudelijke samenhang en logica reflecteert, dit ondanks het gegeven dat het programma vanuit een disjunctief geordende en klassieke leerstof is opgebouwd. Uitgaande van het huidige programma is de conclusie dat de programmatische samenhang voldoende

is. Er is geen storend onevenwicht tussen de opleidingsonderdelen en een structurele overlap tussen de opleidingsonderdelen onderling kon evenmin vastgesteld worden. In het licht van de aanbevolen programmadoorlichting wijst de commissie op twee verbeterpunten die te maken hebben met overlappings binnen afzonderlijke opleidingsonderdelen en met de synergie tussen de afzonderlijke opleidingsonderdelen. De commissie constateert dat objectief gezien de studielast te laag ligt maar dat er compenserende factoren zijn zoals vlug en efficiënt werken door deze manama-studenten die reeds een masterstudie achter de rug hebben. Door het indalen van die masterproef, waarvoor ten tijde van de visitatie nog geen duidelijke resultaten bekend waren, zal de studiedruk ongetwijfeld toenemen. De commissie dringt aan op het nauwgezet opvolgen van de reële studielast door regelmatige studietijdmetingen. De commissie stelt tot haar tevredenheid vast dat de studielast een constante zorg is van de opleidingscommissie. Het begeleidingskader dat voor de masterproef werd uitgetekend, is naar het oordeel van de commissie erg goed. Voor de instroom is de algemene vereiste het bezit van het diploma van doctor in de genees-, heel- en verloskunde of van arts, die zich in de arbeidsgeneeskunde willen bekwamen. Deze voorwaarde is helder en het programma sluit volgens de commissie qua vorm en inhoud verder goed aan bij de te verwachten competenties van deze instromers. De commissie stelt naar haar tevredenheid vast dat in enkele opleidingsonderdelen op inspirerende wijze wordt gewerkt met de concepten begeleide zelfstudie en competentiegericht leren. Globaal gezien is de commissie tevreden over de variatie in en de kwaliteit van de gebruikte werkvormen. Het ter plaatse ingekeken lesmateriaal bleek aan de maat en ook afgesteld op het niveau van de studenten. De commissie is tevreden over de organisatie en de informatievoorziening rond de examens. De voorbeeldvragen die de commissie inzag zijn goed qua niveau en sluiten voldoende aan op de per opleidingsonderdeel geformuleerde leerdoelen. Tevens bestaat voldoende variatie in de gebruikte evaluatievormen, al is het aandeel aan mondelinge examens met open vragen nog dominant. In dit kader stelt de commissie echter vast dat er geen plan of matrix achter de toekenning van de oordelen schuilt. Zij raadt de opleiding aan om een meer expliciete kwaliteitszorgcyclus op te zetten rond het evalueren, zodat er zowel pro- als postactief over het totstandkomen van vergelijkbare oordelen kan gewaakt worden. De commissie meent dat de geformuleerde doelstellingen voor de masterproef de lat hoog leggen. De door haar bestudeerde thesissen (gerelateerd aan de GGS-opleiding) zijn van een zeer goede kwaliteit en komen zonder meer tegemoet aan de gestelde eisen. De commissie is tevreden over de voorziene begeleiding van de masterproef. Op basis haar bevindingen terzake heeft de commissie vertrouwen in de kwaliteit van de te realiseren masterproeven. De visitatiecommissie stelt dat de opleiding voor dit onderwerp voldoet aan de basiskwaliteit.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: Programma

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **voldoende**.

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: Personeel

De commissie stelt vast dat dankzij de interuniversitaire organisatie van de opleiding er een brede wetenschappelijke expertise aanwezig is, die het aangeboden programma goed ondersteunt. Uit de academische output van de kerndocenten blijkt de goede kwaliteit en de internationale gerichtheid van het onderzoek, hetgeen ook weerspiegeld wordt in een lijst van internationale contacten en projecten. De professionele gerichtheid is eveneens goed te noemen mede door het inzetten van een dertigtal gastlesgevers met ervaring in een brede waaier aan terreinen. Er werken de facto een 24-tal ZAP-docenten (15,8 fte) mee aan de opleiding. Deze worden aangevuld met een dertigtal gastdocenten. Alle docenten hebben hun hoofdaanstelling buiten de opleiding. De opleiding heeft gemiddeld een vijftiental nieuwe inschrijvingen per jaar. De commissie is van oordeel dat de bestaffing adequaat is. Het formele beleid voor aanstellingen, bevorderingen, evaluaties en professionalisering van docenten gebeurt conform de regelgevingen en gebruiken van de betrokken instellingen. De commissie heeft hierbij geen structurele knelpunten kunnen vaststellen. De commissie stelt vast dat de didactische en vakinhoudelijke kwaliteiten van de meeste kerndocenten buiten kijf staan. De commissie constateert dat de nood aan een meer ingrijpende programmadoorlichting ook door de opleidingsverantwoordelijken wordt gevoeld, maar dat de terughoudendheid hiervoor begrijpelijkwijs wordt ingegeven door de onzekere toekomst.

De visitatiecommissie stelt dat de opleiding voor dit onderwerp voldoet aan de basiskwaliteit.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: Inzet personeel

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet personeel als **voldoende**.

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: Voorzieningen

De commissie stelt vast dat de huisvesting en de inrichting en uitrusting van de facilitaire voorzieningen in het algemeen voldoende zijn. De commissie heeft tijdens de gesprekken met de studenten en de alumni vernomen dat de geografische spreiding over de drie universiteiten over het algemeen geen onoverkomelijke problemen oplevert. Opzet en uitvoering van de studiebegeleiding is in het algemeen voldoende aan de maat. Instromende studenten kunnen voor informatie terecht op de website Deze volgens de commissie goed uitgebouwde site is ook tijdens het verdere verloop van het traject een belangrijk instrument voor informatieverstrekking. Voor begeleiding tijdens studie en de evaluatiemomenten kunnen de studenten bij de coördinatoren of de verschillende docenten terecht.

De visitatiecommissie stelt dat de opleiding voor dit onderwerp voldoet aan de basiskwaliteit.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: Voorzieningen

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**.

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De commissie stelt vast dat de uitkomsten van de evaluaties weliswaar de basis vormen voor een aantal aantoonbare verbetermaatregelen, maar meent tevens dat er een te trage doorloopcyclus bestaat tussen de diagnose van sommige tekorten en hun remediëring. De commissie maant de opleiding aan tot een actievere sturing. De commissie acht de opleiding wel in staat haar sluimerende stagnatie te keren omdat de bouwstenen voor een meer krachtdadige aanpak aanwezig zijn.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet niet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: Interne kwaliteitszorg.

De commissie stelt vast dat er door de kleine schaal van de opleiding en de goede contacten tussen docenten en studenten een adequate kleinere kwaliteitszorgcirkel actief is. Eén van de resultaten hiervan is een voldoende gestoffeerd en zelfkritisch zelfevaluatierapport. De commissie is niet ontevreden over de organisatie van de periodieke evaluatie tot nu toe. Door een goede vergaderfrequentie van de opleidingscommissie en de informele contacten is het mogelijk slagvaardig te werken. Bij grotere hervormingen wordt een bredere basis bevestigd. De commissie is van mening dat een meer uitgebreide, gesystematiseerde en professionele aanpak wenselijk is, zonder uiteraard de schaal van de opleiding uit het oog te verliezen.

De commissie stelt vast dat de uitkomsten van de evaluaties de basis vormden voor een aantal aantoonbare verbetermaatregelen, maar zij meent tevens dat er een te trage doorloopcyclus bestaat tussen de diagnose van sommige tekorten en hun remediëring. Hier en daar werden door de commissie signalen opgevangen rond punten die niet slagvaardig genoeg aangepakt worden en die kunnen leiden tot de perceptie dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met opmerkingen en kritieken. In dit kader past ook de eerdere aanbeveling om niet langer te talmen met de aanbevolen programma-update, ook in het licht van de behoefte aan een meer stevige en synergiebevorderende onderwijskundige basis. De commissie maant de opleiding aan tot een actievere sturing.

De commissie meent dat de opleiding haar sluimerende stagnatie kan keren omdat de bouwstenen voor een meer krachtdadige aanpak aanwezig zijn.

De commissie stelt vast dat de evaluatiemethoden dat zowel medewerkers, studenten en alumni via de opleidingscommissie op een systematische wijze betrokken worden bij het evalueren van de opleiding. Daarnaast is met deze gremia en het beroepenveld (via stagemeeesters, gastdocenten co-promotoren) een goed informeel contact.

De commissie is zich voldoende bewust van de problematiek van het facet "maatregelen tot verbetering". Met de toegekende onvoldoende aan dit facet wil de commissie het signaal geven dat de sluimerende stagnatie gekeerd dient te worden. De bouwstenen voor een meer krachtdadige aanpak zijn volgens de commissie aanwezig. Dat blijkt onder meer uit de motiveringen van onder de andere bij dit onderwerp betrokken facetten. De commissie komt op onderwerpniveau tot een positieve afweging.

De visitatiecommissie stelt dat de opleiding voor dit onderwerp voldoet aan de basiskwaliteit.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: voorzieningen

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als **voldoende**.

5.6 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: Resultaten

De commissie stelt vast dat de doelstellingen middels het programma in voldoende mate gerealiseerd worden en dat de huidige inhoud van het programma de mogelijkheid biedt om de geformuleerde eindtermen te bereiken. Dit werd tijdens de gesprekken duidelijk bevestigd door de in het veld tewerkgestelde alumni. De eindwerken uit het derde en vierde jaar, zijn van een goede (wetenschappelijke) kwaliteit en over de invulling van de masterproef in de master na masteropleiding is de commissie niet ontevreden. Uit de alumni-enquête blijkt dat de praktijkvoorbereiding iets minder scoort, echter de reële aansluiting op het werkveld is uitstekend te noemen.

De commissie constateert dat voor het studierendement worden geen expliciete streefcijfers worden geformuleerd. De opleiding streeft een zo hoog mogelijk rendement wordt na. De beschikbare slaagpercentages zijn opvallend hoog en een doorstroomanalyse leert dan ook dat nagenoeg elke student de opleiding binnen de daartoe voorziene tijd beëindigt. De effecten van de indaling van de masterproef dienen evenwel nog afgewacht te worden.

De visitatiecommissie stelt dat de opleiding voor dit onderwerp voldoet aan de basiskwaliteit.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: Resultaten

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **voldoende**.

6 Overzicht oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	V	1.1 niveau en oriëntatie	V
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	V
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef	V
3 Inzet personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	G
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	G
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	V
		4.2 studiebegeleiding	V
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	O
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief

7 Overzicht oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

(O = onvoldoende, V = voldoende)

Eindoordeel van de NVAO: positief

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

Bij e-mail van 22 mei 2008 heeft het instellingsbestuur gereageerd op het ontwerp van accreditatierapport. Dit heeft geleid tot een tekstuele aanpassing.

nederlands- vlaamse accreditatie organisatie

Het accreditatierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Master in de arbeidsgeneeskunde (master na master) van de Universiteit Antwerpen, de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel, uitgevoerd door VLIR.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 00

F 31 70 312 23 01

E info@nvao.net

W www.nvao.net

Aanvraagnummer # 2636